

Νεολιθικός Οικισμός Χοιροκοιτία

Σαλώμη Μιχαήλ

Ως **νεολιθική περίοδος** ορίζεται εκείνη η περίοδος της ανθρώπινης πολιτισμικής ανάπτυξης που ακολουθεί την Παλαιολιθική και τη Μεσολιθική περίοδο και είναι τμήμα της Ολόκαινου Εποχής. Η Νεολιθική περίοδος ξεκίνησε περίπου το 10.000 π.Χ. στη Δ. Ασία και το 5.500 π.Χ. στην κεντρική Ευρώπη, ενώ οι πρωιμότεροι οικισμοί στην Ελλάδα χρονολογούνται λίγο πριν από το 6.500 π.Χ. Πρόκειται για μια περίοδο της ιστορίας κατά την οποία θεσμοθετείται σε μεγάλο εύρος η μόνιμη εγκατάσταση, η εξημέρωση των ζώων και των φυτών αλλά και η χρήση της κεραμικής μετά την Ακεραμική Νεολιθική. Κατά την περίοδο αυτή συνεχίζεται η χρήση των απολεπισμένων λίθινων εργαλείων, ενώ γενικεύεται η χρήση των τριπτών ή λειασμένων λίθινων εργαλείων, τα οποία εμφανίζονται κατά τη Μεσολιθική.

Σπίτια

Η **Χοιροκοιτία** είναι ο καλύτερα διατηρημένος **προϊστορικός** οικισμός της **Κύπρου**, που χρονολογείται από την μεταγενέστερη φάση της ακεραμικής **νεολιθικής περιόδου** (γύρω στο 7000 π.Χ.). Το **1998** κηρύχθηκε **Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς** από την **UNESCO**.

Το όνομα λέγεται ότι πιθανώς προήλθε από την λέξη **χειρογητιά** που υποδηλώνει άσκηση της **χειρομαντείας**. Κατά άλλη άποψη ίσως προήλθε από την πιθανή αρχική ονομασία **Ιεροκοτίδα** (Ιερός χώρος). Άλλοι υποστηρίζουν ότι η ονομασία προήλθε από τις λέξεις **γύρος** και **οικία** λόγω του ότι οι προϊστορικές καλύβες που ανακαλύφθηκαν εκεί ήσαν στρογγυλές. Ακόμη η παράδοση λει πως προήλθε από την φράση **Χαίρε Κιτία** που απηύθυνε η περιβόητη και μυστηριώδης **βασίλισσα της Κύπρου** σε κάποια φίλη της από το **Κίτιον**. Υποστηρίχθηκε επίσης ότι ίσως η ονομασία προήλθε από το φυτό **ανόνη** η **χερομολία**. Με την απλούστερη ονομασία **χερομολία** το φυτό απαντάτο καλλιεργούμενο στη Κύπρο, αυτή η εκδοχή όμως θεωρείται πολύ απίθανη.

Νεκροί

- Οι νεκροί ενταφιάζονταν σε λάκκους σκαμμένους στο εσωτερικό των κατοικιών. Ο λάκκος του νεκρού γέμιζε με χώμα και καλυπτόταν με επίστρωση πηλού, αποκαθιστώντας μ' αυτόν τον τρόπο το δάπεδο της οικίας. Οι τάφοι ήταν ατομικοί και οι νεκροί ενταφιάζονταν με το σώμα πλαγιασμένο, συνήθως στη δεξιά πλευρά. Η στάση του σώματος είναι συνεσταλμένη και όπως παρατηρούν οι μελετητές ο βαθμός της συστολής εξαρτιόταν από την ηλικία του νεκρού.

Καλαβασός Τέντα

Ο νεολιθικός οικισμός της Τέντας βρίσκεται σε μια φυσικά οχυρωμένη θέση στα δυτικά της πεδιάδας του ποταμού Βασιλικού, 38 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Λάρνακας και 45 χιλιόμετρα νότια της Λευκωσίας. Ο οικισμός αυτός αποτελεί, μαζί με τη Χοιροκοιτία, ένα παράδειγμα πρώιμης μόνιμης εγκατάστασης πληθυσμών στο νησί, κατά την ακεραμεική νεολιθική περίοδο (7000-5200 π.Χ.).

Раскопки поселения периода неолита Калавасос Тента.